

Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským
Magyar Tannyelvű Speciális Alapiskola
Hviezdoslavova 24, 979 01 Rimavská Sobota



Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie

- s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
- so stredným stupňom mentálneho postihnutia
- s ťažkým stupňom mentálneho postihnutia
- s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím



Platný od: **1. septembra 2016**

Predkladateľ	Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským Magyar Tannyelvű Speciális Alapiskola Hviezdoslavova 24 97901 Rimavská Sobota IČO: 35985011
Názov školského vzdelávacieho programu	Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie <ul style="list-style-type: none"> - pre žiakov s <i>lahkým stupňom mentálneho postihnutia</i> - pre žiakov so <i>stredným stupňom mentálneho postihnutia</i> - pre žiakov s <i>ťažkým stupňom mentálneho postihnutia</i> - pre žiakov s <i>autizmom</i> a ďalšími <i>pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím</i>
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelanie
Vyučovací jazyk	maďarský
Študijná forma	denná dochádzka
Druh školy	škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami
Dĺžka štúdia	pre žiakov s <i>lahkým stupňom mentálneho postihnutia</i> – 9 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 10 rokov) pre žiakov so <i>stredným stupňom mentálneho postihnutia</i> – 10 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 11 rokov) pre žiakov s <i>ťažkým stupňom mentálneho postihnutia</i> – 10 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 11 rokov) pre žiakov s <i>autizmom</i> a ďalšími <i>pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím</i> – 9 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 10 rokov) V zmysle § 22 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov <u>môže</u> riaditeľ školy umožniť žiakovi vzdelávanie v SZŠ až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18 rokov.
Zriaďovateľ	Okresný úrad Banská Bystrica Námestie Ľ. Štúra 1 974 05 Banská Bystrica <i>Kontakty:</i> 048 4710111, fax 048 4710117, skolstvo.bb@minv.sk
Riaditeľka školy	PaedDr. Iveta Tóthová
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP	PaedDr. Csilla Styavinová, zástupkyňa riaditeľky školy
Ďalšie kontakty školy	tel. : 047/56 23 232, 0 911 857 019 e-mail: szsmrs@gmail.com
Platnosť ŠkVP od	01.09.2016
Prerokované v pedagogickej rade školy	22.06.2016
Prerokované v Rade školy	18.10.2016

Platnosť, revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09.2016	VP pre žiakov s mentálnym postihnutím schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20264:6-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016 VP pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20264:6-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016
	04.07.2017	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 3. ročník variantu A,B,C a pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.
	04.07.2017	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 7. ročník variantu A,B,C a pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím
	30.08.2022	Zmena Škvp v B. variante -1.2.3 a 4. Ročník – disponibilný predmet z telesnej výchovy sme pridali k MJL, RGZ RVK.

Školský vzdelávací program v zmysle ustanovenia §7 ods.4 zákona 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov obsahuje tieto časti:

1. Všeobecná charakteristika školy
2. Školský vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie
3. Školský vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie
4. Školský vzdelávací program pre žiakov s ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie
5. Školský vzdelávací program pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie
6. Zameranie školy a pedagogické stratégie
7. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia
8. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov.

Prílohy

Príloha č. 1 Vyjadrenie Rady školy k inovovanému Školskému vzdelávaciemu programu v Špeciálnej základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským – Magyar Tannyelvű Speciális Alapiskola v Rimavskej Sobote

Príloha č. 2 Vyjadrenie zriaďovateľa k inovovanému Školskému vzdelávaciemu programu v Špeciálnej základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Speciális Alapiskola v Rimavskej Sobote

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A JEJ ZAMERANIE

Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským – Magyar tannyelvű speciális alapiskola v Rimavskej Sobote (ďalej „škola“) plní svoje poslanie už viac ako 65 rokov a tvorí pevnú súčasť mesta Rimavská Sobota. Je školou s okresnou pôsobnosťou, patrí do siete plno organizovaných špeciálnych základných škôl. bola zriadená na základe zriaďovacej listiny č. 97/00555 zo dňa 25.07.1996 vydaným okresným úradom Rimavská Sobota ako Osobitná škola s vyučovacím jazykom maďarským, Rimavská Sobota, ul. Hviezdoslavova a platí v znení neskorších dodatkov.

Súčasť školy:

Školský klub detí pri Špeciálnej základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským – Magyar tannyelvű speciális alapiskola v Rimavskej Sobote zabezpečuje pre žiakov, ktorí si plnia povinnú školskú dochádzku výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania.

Školská výdajná jedáleň ako súčasť ŠZŠ – účelové školské zariadenie na výdaj jedál a nápojov, na konzumáciu jedál a nápojov pre žiakov v čase ich pobytu v škole a školskom zariadení a pre zamestnancov škôl a školských zariadení.

1.1 Veľkosť školy

Škola je plne organizovaná. Má 20 tried, vyučovanie sa uskutočňuje v 2 budovách – na ulici Jánošíkovej sú umiestnené ročníky 1. – 6., ročníky 7. – 9., trieda praktickej školy a 3 oddelenia školského klubu detí sú umiestnené na Hviezdoslavovej ulici. Triedy sú dostatočne priestrané na počet žiakov. Priemerný počet žiakov školy je 150.

1.2 Charakteristika školy

Škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v súlade so základnými pedagogickými dokumentmi s cieľom poskytnúť úroveň základného vzdelania s prihliadnutím na danosti, schopnosti a záujmy žiaka tak, aby sa uplatnil v živote spoločnosti, prípadne úspešne ďalej študoval v odbornom učilišti alebo v praktickej škole

Škola poskytuje výchovu a vzdelávanie pre žiakov so *zdravotným znevýhodnením – s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím*. Výchova a vzdelávanie žiakov sa prispôbuje ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám, na základe ktorých sa škola vnútorne diferencuje podľa druhu a stupňa zdravotného znevýhodnenia žiakov:

- a) **variant A** - vzdelávanie pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- b) **variant B** - vzdelávanie pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- c) **variant C** - vzdelávanie žiakov s ťažkým stupňom alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s individuálnym vzdelávacím programom alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B ,
- d) **vzdelávanie pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím** s individuálnym vzdelávacím programom

Absolvovanie prípravného ročníka sa považuje za **prvý rok** plnenia povinnej školskej dochádzky.

1.3 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Výučba sa uskutočňuje v dvoch budovách školy. V hlavnej budove sa nachádza 7 klasických učební, dielňa na vyučovanie PRV, knižnica, výdajňa jedál a jedáleň. Na poschodí sú kancelárie riaditeľky a zástupkyne, ekonómky školy, učebňa informatiky a zborovňa. V druhej budove sa nachádza 9 klasických učební, dielňa na vyučovanie PRV, cvičná kuchynka, počítačová učebňa, telocvičňa, zborovňa. Naďalej je v škole nedostatok moderných učebných pomôcok, najmä na vyučovanie prírodopisu, dejepisu, vlastivedy, fyziky, chémie. Areál školy dopĺňa školský dvor, školská záhrada s ovocnými stromami.

Práve uvedomenie si, že vyučovať neznamena odovzdávať žiakom poznatky, ale spôsobovať u žiakov radosť učiť sa v prirodzených podmienkach školy, potvrdzuje opodstatnenie vytvoriť také vzdelávacie prostredie (neprítomnosť ohrozenia – bezpečnosť a dôvera, zmysluplný obsah, možnosť výberu, primeraný čas, spolupráca, okamžitá spätná väzba, zvládnutie učiva), v ktorom budú vytvorené optimálne podmienky pre vytváranie vzťahov k sebe, k iným ľuďom a svetu tak, aby sa škola stala súčasťou života a život súčasťou školy a aby žiak v procese učenia získal kompetencie a to najmä v oblastiach komunikačných schopností, verbálnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti technických prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne (personálne a interpersonálne) kompetencie, občianske kompetencie a kultúrne kompetencie.

1.4 Škola ako životný priestor

Naša škola sa snaží udržiavať a vytvárať také životné prostredie, aby sa v ňom cítili všetci dobre. To znamená učiteľia, žiaci, ostatní zamestnanci, ale aj rodičia, ktorí prichádzajú do priestorov našej školy. Snažíme sa o neustále skvalitňovanie estetiky životného priestoru, ktoré vytvárame prostredníctvom estetickej a aktuálnej výzdoby, aktuálnosti nástenných novín v jednotlivých triedach i ostatných priestoroch školy. Naším cieľom je vytvoriť školu prítiažlivú hlavne pre žiakov a ich rodičov.

ŠZŠ s VJM bude pokračovať v napĺňaní vízie, pretože sme tu pre žiaka a to pre každého, aj pre toho menej zdatného a pretože každý žiak je iný, jedinečný.

Naďalej budeme:

- ✚ rešpektovať individuálne potreby žiakov a rodičov a rozvíjať učebné programy a metódy práce, ktoré uľahčia žiakom integráciu do spoločnosti získaním kompetencií ,
- ✚ dopĺňať materiálno-technické, didaktické vybavenie školy ,
- ✚ udržiavať estetickú úroveň priestorov školy, ktorá zároveň pozitívne rozvíja emocionálne a estetické cítenie, tvorivosť a kreativitu žiakov,
- ✚ podporovať vzdelávanie zamestnancov a nové alternatívne formy vyučovania, vytvárať dostatočný priestor pre vlastnú samostatnosť zamestnancov, podporovať rozvoj chýbajúcich alebo menej rozvinutých kompetencií zamestnancov,
- ✚ organizovať spoločenské podujatia, školské slávnosti, dni otvorených dverí, ktoré budú spojené s prezentáciou schopností a zručností žiakov.

1.5 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci s trvalým pobytom v meste Rimavská Sobota a zo spádových obcí a okrajových lokalít mesta Rimavská Sobota. Časť žiakov je zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Základnou diagnózou žiakov je zdravotné znevýhodnenie (mentálne postihnutie). Školu navštevujú aj žiaci s viacnásobným postihnutím – najčastejšie v kombinácii s narušenou komunikačnou schopnosťou, telesne postihnutí, chorí a zdravotne oslabení, s poruchami správania.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím sa uplatňujú špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o žiakov. ŠZŠ poskytuje výchovu a vzdelávanie:

- a) pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia - variant A,
- b) pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - variant B,
- c) pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia v kombinácii s iným postihnutím vzdelávaných podľa IVP - variant C,
- d) pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s MP.

Mnohí žiaci však dochádzajú každý deň do školy peši . Pozitívom školy je, že väčšina žiakov dodržiava školský poriadok a v správaní je hodnotená stupňom veľmi dobrý. Žiaci sa aktívne zapájajú do rôznych školských a mimoškolských akcií, aktívne sa podieľajú na úprave exteriérov a interiérov školy, čo sa prejavuje aj na celkovej úprave tried a celého areálu školy. Vyskytujú sa však aj prípady porušovania školského poriadku, najčastejšie sú to prípady pretrvávajúceho záškoláctva, agresívne správanie, vulgárne vyjadrovanie, nerešpektovanie pokynov vyučujúcich, ojedinele fajčenie v areáli školy.

Pri hodnotení prospechu žiakov je pozitívnym javom to, že väčšina žiakov prospieva a postupuje do ďalšieho ročníka. Aj naďalej však bude potrebné venovať zvýšenú pozornosť žiakom s pridruženými psychickými problémami, záškoláctvu a v záujmových útvaroch budeme učiť žiakov aktívne využívať voľný čas.

1.6 Charakteristika pedagogického zboru (personálne zabezpečenie)

Efektívna realizácia vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Na základe platného organizačného poriadku sa Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským v Rimavskej Sobote člení na 3 úseky, ktoré komplexne zabezpečujú a koordinujú úlohy školy:

Požiadavky na manažment školy - riaditeľka školy, zástupkyne riaditeľky školy sú v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.

Rovnako aj pedagogická a odborná spôsobilosť pedagogických zamestnancov (učitelia, vychovávatelia v ŠKD, asistenti učiteľa) je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci musia zabezpečiť súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností v súlade so vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Výchovný poradca úzko spolupracuje nielen s učiteľmi ale takmer so všetkými žiakmi, a rodičmi.

Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonómky, školník - údržbár, upratovačky), je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy. Práva a povinnosti zamestnancov ŠZŠ vymedzujú vnútorné predpisy školy, s ktorými sú zamestnanci oboznámení a majú ich k dispozícii.

Vedenie školy podporuje vzdelávanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov ako súčasť ich kariérneho rastu s cieľom zvyšovania kvality výchovy a vzdelávania žiakov školy. Toto vzdelávanie sa realizuje podľa Plánu kontinuálneho vzdelávania na príslušný rok v súlade s požiadavkami, zameraním školy a využiteľnosťou v praxi.

✚ Prioritnou úlohou školy je vytvorenie takých podmienok, aby každý pedagogický zamestnanec mal záujem sa neustále vzdelávať a zdokonaľovať svoje majstrovstvo. Ďalšie vzdelávanie je zamerané predovšetkým na udržanie a zvyšovanie pedagogických kompetencií zamestnancov. Priemerný počet učiteľov závisí od počtu vytvorených tried v príslušnom školskom roku.

V ŠZŠ s VJM pracuje stabilný kolektív pedagogických a nepedagogických zamestnancov. Celkovo je 30 zamestnancov, z toho 1 riaditeľka školy, 2 zástupkyne školy, 17 učiteľov v ŠZŠ s VJM,

3 vychovávateľky v ŠKD, 2 asistentky učiteľa, 2 upratovačky, 1 školník - údržbár, 1 ekonómka a 1 administratívna pracovníčka.

1.7 Prijímanie žiakov do školy

Do školy sa prijímajú žiaci v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) zákona 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe rozhodnutia riaditeľky školy v nadväznosti na § 61 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľka školy vydá rozhodnutie o prijatí žiaka do školy na základe dokladov, ktoré je zákonný zástupca povinný predložiť. Ide o nasledovné doklady:

- a) výslednú správu zo psychologického vyšetrenia (preukázateľnosť zdravotného znevýhodnenia - mentálneho postihnutia)
- b) výslednú správu zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia (preukázateľnosť zdravotného znevýhodnenia - mentálneho postihnutia, odporúčanie ČŠPP zaškoliť žiaka v špeciálnej základnej škole).

1.8 Dlhodobé projekty

Dlhodobé projekty, v ktorých je škola zapojená zlepšujú materiálne - technické vybavenie školy s cieľom modernizovať vyučovací proces podľa aktuálnych trendov vzdelávania. Z nich uvádzame najvýznamnejšie:

- ✚ V roku 2014 sa škola zapojila do národného projektu: **Elektronizácia regionálneho školstva** – škola získala 2 interaktívne tabule, dataprojektor, 2 notebook, 10 ks tabletov a tlačiareň.
- ✚ Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí.
- ✚ Finančné prostriedky na dostavbu, rekonštrukciu a na vybavenie telocvične podľa § 7) ods. 10 zákona č.597/2003 Z.z o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

1.9 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je pomerne ťažká, realizuje sa predovšetkým prostredníctvom osobnej komunikácie s triednymi učiteľmi, vedením školy, jednotlivými vyučujúcimi a vychovávateľmi, písomnou formou, spoluprácou prostredníctvom štátnej správy.

Škola spolupracuje:

- ✚ so zriaďovateľom školy, s radou školy,
- ✚ so špeciálnymi základnými školami v blízkom okolí ,

- ✚ žiaci sa každoročne zapájajú do rôznych súťaží, najmä výtvarných, speváckych s regionálnou a celoslovenskou pôsobnosťou,
- ✚ s CVČ v Rimavskej Sobote, Osvetovým a kultúrnym strediskom v Krupine, s ÚPSVaR v Rimavskej Sobote, s okresným oddelením policajného zboru v Rimavskej Sobote, sociálnymi terénnymi pracovníkmi mesta Rimavskej Sobote.

Zasadnutia Rady školy sú to pravidelné, plánované. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií. Rada školy má 11 členov. Zastúpenie v nej majú 4 rodičia, 2 pedagogickí pracovníci, 1 nepedagogický zamestnanec a 4 členovia menovaní zriaďovateľom.

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi je mimoriadne významná nielen pre školu ale hlavne pre verejnosť a dobré meno školy. Spolupracujeme so sponzormi, ktorí pomáhajú pri napĺňaní strategických cieľov školy, rozvoji projektov školy, pri zabezpečovaní mimoškolských aktivít žiakov, s ÚPSVaR monitorujeme žiakov, aktualizujeme údaje o problémových žiakoch v oblasti školskej dochádzky a starostlivosti o deti zo strany rodičov .

Prezentácia školy na verejnosti predstavuje proces zviditeľňovania sa a budovania pozitívneho imidžu školy. Verejnosť pre nás predstavujú žiaci a ich rodiny, zamestnanci školy, okolitá komunita ale aj štátne školské a neškolské orgány a organizácie.

Hlavným cieľom ŠZŠ s VJM je rozširovať vzťahy s okolitými subjektmi, najmä s tými, ktoré sa zameriavajú na prácu s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Učíme žiakov učiť sa pre život, lebo škola musí byť súčasťou života a život súčasťou školy (žiaci sa učia čo najviac na reálnych situáciách života a pre reálny život, čím je zabezpečený priamy kontakt žiakov s intaktnou populáciou). Aktuálne informácie ponúka aj internetová stránka školy kde sú zverejnené údaje o škole, o školských a mimoškolských aktivitách a fotodokumentácia.

1.10 Podmienky pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní (BOZ)

BOZ je zamerané na ochranu žiakov pred úrazmi, rovnaké poučenie sa prevádza pred každou hodinou telesnej výchovy, pracovného vyučovania, výletom, exkurziou, alebo inou hromadnou akciou. Bezpečnosti a ochrane zdravia je venovaná sústavná a intenzívna pozornosť. Prakticky aj legislatívne zabezpečuje túto činnosť bezpečnostný technik. Žiaci sú pravidelne poučení o dodržiavaní BOZ na začiatku školského roka. Sústavný dôraz sa kladie na dodržiavanie hygienických noriem, na stravovací a pitný režim žiakov. V škole sa rešpektuje zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivých a omamných látok.

Vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov tiež zabezpečuje ochranu zdravia:

- ✚ v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- ✚ vyučovacia hodina trvá 45 minút, posledná vyučovacia hodina je skrátená na 40 minút,

- ✚ s prihliadnutím na osobitosti žiakov škola uplatňuje aj iné spôsoby organizácie vyučovania a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami,

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách:

- ✚ pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov
- ✚ pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní:

- ✚ zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, dostatočné denné svetlo, ochrana pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- ✚ priestor pre ošetrovanie úrazu a ku krátkodobému pobytu zraneného, resp. chorého žiaka – zborovňa,
- ✚ výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- ✚ lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach v obidvoch budovách sú umiestnené v zborovni a neustále dopĺňané, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- ✚ zabezpečený vhodný pitný a stravovací režim
- ✚ dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

Škola má vypracovaný systém opatrení a smerníc, ktoré zaisťujú ochranu a bezpečnosť zdravia pri výchove a vzdelávaní:

- ✚ školský poriadok,
- ✚ prevádzkový poriadok školy,
- ✚ vnútorný rozpis dozorov nad žiakmi,
- ✚ traumatologický plán a zabezpečenie prvej pomoci ,
- ✚ evakuačný plán .

2. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

2.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov:

- ✚ poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- ✚ rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- ✚ viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- ✚ rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- ✚ podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- ✚ umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- ✚ vyvážené rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať,
- ✚ podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- ✚ viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- ✚ naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

2.2 Stupeň vzdelania, ktorý sa žiak dosiahne absolvovaním ŠkVP, spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Dĺžka štúdia	9 rokov
	10 rokov - absolvovaním prípravného ročníka
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský
Spôsob ukončenia štúdia	a) úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie b) ukončenie povinnej školskej dochádzky vo veku 16. rokov žiaka alebo 10. rokom povinnej školskej dochádzky
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie s doložkou: a) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania.“ b) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	primárne
Možnosti ďalšieho uplatnenia absolventa - príprava na povolanie	pokračovať vo vzdelávaní v odbornom učilišti pre žiakov so zdravotným znevýhodnením s mentálnym postihnutím

2.3 Profil absolventa

Absolvent má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s **ľahkým stupňom** mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- ✚ pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- ✚ vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
- ✚ rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- ✚ vie samostatne písomne komunikovať (nakol'ko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- ✚ využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- ✚ vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- ✚ získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- ✚ chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- ✚ chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- ✚ rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,

- ✚ váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- ✚ správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ✚ cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- ✚ má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- ✚ uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

2.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a slovenská literatúra
	Maďarský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
	Fyzika
	Chémia
	Biológia
Človek a spoločnosť	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

2.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

2.6 Učebné plány

Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	P.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a slovenská literatúra				3	3	3	3	4	4	4	24
					1	1	1	1				4
	maďarský jazyk a literatúra		8	8	5	5	4	4	4	4	4	46
					1	1	2	1	1	1	1	8
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
												91
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
				1	1	1						3
	informatika						1	1	1	1	1	5
												47
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1							4
			1	1	1							3
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia							1	1	1	1	3
												14
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3				7
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												16
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4	31
		1	2	1								4
												35
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
		1	1	1								3
												23
Spolu povinná časť		18	18	19	20	22	23	24	27	27	28	226
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	3	3	2	1	1	1	25
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

1. Posilnili sme vyučovanie **slovenského jazyka** v 3.,4.,5. a 6. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu tak, aby sa tento predmet vyučoval 4 hodiny týždenne s tým, aby bolo žiakovi umožnené viac rozvíjať svoje komunikačné schopnosti.
2. Učebný predmet **maďarský jazyk a literatúra** na špeciálnych základných školách s vyučovacím jazykom maďarským má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikatívnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. Žiaci sa vzdelávajú a získavajú základné vedomosti prostredníctvom materinského jazyka, preto sme posilnili hodinovú dotáciu predmetu o 2 vyučovacie hodiny v 5. ročníku a o 1 hodinu v 3., 4., 6., 7., 8. a 9. ročníku, nakoľko rozvíjanie spôsobilostí z maďarského jazyka sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom primárneho vzdelávania.
3. V predmete **matematika** sme navýšili časovú dotáciu v ročníkoch 2., 3. a 4. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pretože na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.
4. Dôvodom navýšenia 1 vyučovacej hodiny v predmete **vecné učenie** v 1., 2. a 3. ročníku je rozsiahly obsah učiva daného ŠVP a nedostatok priestoru na upevňovanie vedomostí a zručností.
5. V predmete **pracovné vyučovanie**, kde si žiak posilňuje pracovné zručnosti a návyky v rámci svojich schopností sme časovú dotáciu doplnili nasledovne: v prípravnom a 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny.
6. Posilnili sme vyučovanie **telesnej výchovy** v prípravnom až v 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pričom sme zohľadnili špecifiká vývinu a telesných prejavov našich žiakov.

2.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálno-technické a priestorové vybavenie školy.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

3. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

3.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je:

- ✚ rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- ✚ rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- ✚ zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- ✚ podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- ✚ učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

3.2 Stupeň vzdelania, ktorý sa žiak dosiahne absolvovaním ŠkVP, spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Dĺžka štúdia	10 rokov 11 rokov - absolvovaním prípravného ročníka
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský
Spôsob ukončenia štúdia	c) úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie d) ukončenie povinnej školskej dochádzky vo veku 16. rokov žiaka alebo 10. rokom povinnej školskej dochádzky
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie s doložkou: c) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania.“ d) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	primárne
Možnosti ďalšieho uplatnenia absolventa - príprava na povolanie	pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole

3.3 Profil absolventa

Absolvent primárneho stupňa vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov **so stredným stupňom** mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- ✚ vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- ✚ rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',

- ✚ zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- ✚ je schopný vyjadriť svoj názor,
- ✚ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- ✚ dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- ✚ rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- ✚ chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- ✚ využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ✚ ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- ✚ ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- ✚ dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ✚ dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- ✚ uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti.

3.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vzdelávacia oblasť	Predmety
	Slovenský jazyk a slovenská literatúra
	Maďarský jazyk a literatúra
Jazyk a komunikácia	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

3.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

3.6 Učebné plány

Učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom maďarským

Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	P.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a slovenská literatúra				3	3	3	3	3	3	3	3	24
							1	1					2
	maďarský jazyk a literatúra		2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	28
			1	2									1
	rozdvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
						1	1						
	rozdvíjanie grafomotorických zručností	2	1	1	1	1	1	1					8
				1	1								
													94
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	31
		1	2	1					1	1	1	1	8
	informatika								1	1	1	1	4
													43
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
													25
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6
													6
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	48
													48
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													22
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
		1											7
													29
Spolu povinná časť		18	18	19	23	23	24	24	25	25	25	25	249
Voliteľné hodiny		2	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	18
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

1. Posilnili sme vyučovanie **slovenského jazyka** v 5. a 6. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu tak, aby sa tento predmet vyučoval 4 hodiny týždenne s tým, aby bolo žiakovi umožnené viac rozvíjať svoje komunikačné schopnosti.
2. Posilnili sme vyučovanie **maďarského jazyka** v 1. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 2. ročníku o 2 vyučovaciu hodinu tak, aby sa tento predmet vyučoval navýšene. Hodina bude venovaná na precvičovanie a upevňovanie učiva .
3. Zvýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **matematika** v prípravnom, 2., 7., 8., 9. a 10. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny. Hodiny budú venované hlavne opakovaniu a upevňovaniu učiva. Na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.
4. Hodinovú dotáciu v predmete **rozvíjanie komunikačnej schopnosti** sme v 3. a 4. ročníku navýšili o 1 vyučovaciu hodinu. Hodina bude venovaná na precvičovanie a upevňovanie učiva z prvého ročníka aby bolo žiakovi umožnené viac rozvíjať svoje komunikačné schopnosti.
5. Zvýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **rozvíjanie grafomotorických schopností** v 1. a 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu. Na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.
6. Znížili sme disponibilnú hodinu z vyučovania **telesnej výchovy** v 1. 2. 3. a 4. ročníku nakoľko sme zistili, že žiakom tie disponibilné hodiny sú viac potrebné na hodine maďarského jazyka, na hodinách rozvíjania komunikačných schopností a na hodinách rozvíjanie grafomotorických schopností.

3.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Vzdelávanie je zamerané na maximálny možný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej, na kompenzáciu ich nedostatkov s cieľom optimálne ich pripraviť na praktický život, na schopnosť žiakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole.

Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

4. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM A HLBOKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

4.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom primárneho vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je:

- ✚ umožniť žiakovi spoznávať svoje vlastné rozvojové možnosti, postupovať pri jeho vzdelávaní podľa vlastných schopností, individuálnym tempom,
- ✚ prispievať k maximálnemu rozvoju osobnosti žiaka, primerane k jeho schopnostiam a predpokladom,
- ✚ pripraviť žiaka na bežný život primerane k jeho schopnostiam.

4.2 Stupeň vzdelania, ktorý sa žiak dosiahne absolvovaním ŠkVP, spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Dĺžka štúdia	10 rokov 11 rokov - absolvovaním prípravného ročníka
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský
Spôsob ukončenia štúdia	e) úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie f) ukončenie povinnej školskej dochádzky vo veku 16. rokov žiaka alebo 10. rokom povinnej školskej dochádzky
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie s doložkou: e) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania.“ f) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	primárne
Možnosti ďalšieho uplatnenia absolventa - príprava na povolanie	pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole

4.3 Profil absolventa

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovanie,...).

Mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí.

Úroveň vedomostí je ovplyvnená individuálnymi možnosťami a schopnosťami žiaka (intelekt, pridružené postihnutia,...).

Absolvent na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť do praktickej školy (podľa možností a schopností jednotlivcov) Absolvent programu primárneho vzdelávania disponuje v rámci svojich schopností týmito kľúčovými kompetenciami:

- ✚ vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- ✚ v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- ✚ dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,
- ✚ dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,
- ✚ využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ✚ komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- ✚ osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- ✚ teší sa z vlastných výsledkov,
- ✚ vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,
- ✚ uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- ✚ je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

4.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie sociálnych zručností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Zdravotnícka a telesná výchova

4.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

4.6 Učebné plány

Učebný plán pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom maďarským

Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	P.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	38
							1	1	1	1	1	1	6
	rozvíjanie sociálnych zručností	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	18
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	15
													77
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
	informatika								0,5	0,5	0,5	0,5	2
									0,5	0,5	0,5	0,5	2
													26
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													11
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova								1	1	1	1	4
													4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	2	2	2	2	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	27
		1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	9
													36
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													22
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													44
Spolu povinná časť		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	192
Voliteľné hodiny		2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	28
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

1. Hodinovú dotáciu v predmete **rozvíjanie komunikačných schopností** v 5.-10. ročníku sme navýšili o 1 vyučovaciu hodinu, nakoľko práve oblasť komunikačných schopností u žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je poškodená najmarkantnejšie, no zároveň je jej rozvoj pre vyjadrovanie potrieb, nadväzovanie kontaktov, či výmenu informácií alebo vyjadrovanie emocionálnych stavov nevyhnutný.
2. Posilnili sme týždennú časovú dotáciu **informatiky** v 7. -10. ročníku o 0,5 vyučovacej hodiny z dôvodu lepšieho si osvojenia práce s počítačom.
3. Zvýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **pracovné vyučovanie** v prípravnom až 6. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, v 7 až 10. ročníku o 0,5 vyučovaciu hodinu za účelom precvičovania jednotlivých činností s cieľom dosiahnuť osvojenie činnosti žiakom až na úroveň jej praktického využívania.
4. Posilnili sme vyučovanie **zdravotnej telesnej výchovy** v prípravnom až 10.ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pričom sme zohľadnili špecifiká vývinu a osobitosti telesných prejavov našich žiakov.

4.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa **individuálnych vzdelávacích programov**. Pri organizácii vyučovania sa odporúča predovšetkým blokové vyučovanie. Vyučovanie sa člení na vzdelávaciu a relaxačnú časť.

V prípade, že žiak zvládol obsah vzdelávania a splnil kritéria na prijatie do špeciálnej základnej školy - variant B, môže tam byť priradený.

5. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM ALEBO ĎALŠÍMI PERVAZÍVNÝMI VÝVINOVÝMI PORUCAMI S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

5.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím je rozvinutie kľúčových kompetencií (spôsobilostí) na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná a maximálne možné integrovanie do spoločnosti.

5.2 Stupeň vzdelania, ktorý sa žiak dosiahne absolvovaním ŠkVP, spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Dĺžka štúdia	9 rokov 10 rokov - absolvovaním prípravného ročníka
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	madarským
Spôsob ukončenia štúdia	g) úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie h) ukončenie povinnej školskej dochádzky vo veku 16. rokov žiaka alebo 10. rokom povinnej školskej dochádzky
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie s doložkou: g) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania.“ h) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	primárne
Možnosti ďalšieho uplatnenia absolventa - príprava na povolanie	pokračovať vo vzdelávaní v odbornom učilišti pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo v praktickej škole

5.3 Profil absolventa

Žiak je pripravený na ďalšie vzdelávanie a prípravu na povolanie v triede s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole alebo v odbornom učilišti v oblasti komunikácie, sociálnych a manuálnych zručností.

5.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah vzdelávania pre žiakov s AU alebo PVP s MP tvoria vzdelávacie oblasti, ktoré obsahujú jednotlivé vyučovacie predmety.

Obsah a ciele jednotlivých vyučovacích predmetov sa prispôbujú individuálnym osobitostiam každého žiaka.

Obsah vzdelávania sa chápe ako podklad, ktorý má učiteľ tvorivo rozvíjať, rozširovať alebo redukovať, v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka.

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a slovenská literatúra
	Maďarský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
	Fyzika
	Chémia
	Biológia
Človek a spoločnosť	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

5.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy.

5.6 Učebné plány

Učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími prevazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom maďarským

Vzdelávacia oblasť	Predmet / ročník	P.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu =
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a slovenská literatúra				2	2	2	2	2	2	2	14
	maďarský jazyk a literatúra	2	2	2	2	2	4	4	4	4	4	30
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	8	7	8	7	6	4	4	2	2	2	50
	rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1	1	1	1	1						5
												101
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	38
	informatika								1	1	1	3
												7
												48
Človek a príroda	vecné učenie		1	1	1							3
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
												10
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	3	3				8
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												17
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
									1	1	1	3
												22
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
												20
Spolu povinná časť		19	20	22	23	23	24	24	25	25	26	231
Voliteľné hodiny		1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	12
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	24	24	24	25	25	26	26	27	243

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím s vyučovacím jazykom maďarským

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre tento učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods.14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.).
3. Predmety s časovou dotáciou 0,5 hodiny týždenne je možné vyučovať ako jednohodinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť blokovou výučbou.
4. Predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
5. Predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
6. V prvom a druhom ročníku sme posilnili predmet **rozvíjanie komunikačných schopností**. Je dôležitý rozvoj pre vyjadrovanie potrieb, nadväzovanie kontaktov, či výmenu informácií alebo vyjadrovanie emocionálnych stavov.
7. Posilnili sme vyučovanie **informatiky** a okrem 7. - 9. ročníka sme dali po jednej hodine od prípravného ročníka až po šiesty ročník informatiky. Je dôležité aby sa žiaci naučili od začiatku prácu s počítačom.
9. V 7. 8. a 9. ročníku sme posilnili predmet **pracovné vyučovanie** za účelom precvičovania jednotlivých činností s cieľom dosiahnuť osvojenie činnosti žiakom až na úroveň jej praktického využívania.

5.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s AU alebo PVP s MP ide o žiakov s rôznymi diagnostickými kategóriami a z toho vyplývajúcimi symptómami, ktoré zásadne ovplyvňujú nielen aktuálny výchovno-vzdelávací proces ale aj ich výchovu a vzdelávanie vôbec.

Do skupiny pervazívnych vývinových porúch (F84) sú podľa MKCH-10-SK- 2016)1 zahrnuté nasledovné diagnostické kategórie: Detský autizmus (F84.0), Atypický autizmus (F84.1), Rettov syndróm (F84.2), Iná detská dezintegračná porucha (F84.3), Hyperaktívna porucha spojená s duševnou zaostalosťou a stereotypnými pohybmi (F84.4), Aspergerov syndróm (F84.5), Iná pervazívna vývinová porucha (F84.8), Pervazívna vývinová porucha, bližšie neurčená (F84.9).

Žiak s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím môže byť vzdelávaný:

- a) v základnej škole pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- b) v špeciálnej triede s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- c) v triede základnej školy spolu s inými žiakmi, t. j. v školskej integrácii podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Vzdelávanie žiaka sa, ak je žiakom s ťažkým zdravotným postihnutím, môže predĺžiť až do konca školského roku, v ktorom žiak dovŕši 18. rok svojho veku (Školský zákon).

Obsah učiva sa žiakovi, ktorý si vyžaduje predĺženie vzdelávania, patrične upravuje v IVP tak, aby bol primerane rozložený. V pedagogickej dokumentácii sa vyznačuje ten postupový ročník, ktorého obsah vzdelávania žiak v príslušnom školskom roku plní; rok školskej dochádzky sa vyznačí podľa jeho skutočného poradia.

Obsah vzdelávania určený pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím sa uplatňuje bez ohľadu na to, akou formou sú vzdelávaní.

Obsah vzdelávania je vytvorený na troch úrovniach. Prvá, najnižšia, úroveň zahŕňa najnižšie požiadavky z hľadiska obsahu učiva a posledná, tretia, úroveň určuje najvyššie požiadavky. Vzhľadom na autizmus alebo ďalšie pervazívne vývinové poruchy je potrebné zdôrazniť, že voľba úrovne (obsahu vzdelávania) sa nemôže riadiť diagnostikovaným stupňom mentálneho postihnutia žiaka. To znamená, že žiak, ktorý podľa psychologického vyšetrenia má napr. stredný stupeň mentálneho postihnutia, nepostupuje automaticky podľa strednej, t. j. druhej úrovne obsahu vzdelávania príslušného vyučovacieho predmetu, ale pedagóg zvolí pre neho tú úroveň, ktorú je na základe svojich predpokladov schopný zvládnuť. Pre žiaka v rôznych vyučovacích predmetoch možno určiť rôznu úroveň obsahu vzdelávania.

Ak žiak vďaka systematickej špeciálnopedagogickej starostlivosti prejaví vyššiu úroveň schopností než pri jeho poslednom diagnostikovaní, postupne sa mu upraví obsah vzdelávania tak, aby naň mohol čím skôr nadviazať vyššou úrovňou obsahu vzdelávania.

Naopak, pri nezvládaní úloh, vychádzajúcich z pôvodne nastavenej úrovne obsahu vzdelávania v niektorom predmete, je nevyhnutné prejsť na ich nižšiu úroveň alebo sa vrátiť k upevňovaniu učiva predchádzajúceho ročníka.

Môže sa stať, že stav žiaka si bude vyžadovať také tempo práce, ktoré nedovolí v priebehu jedného školského roka splniť ciele vyučovacieho predmetu príslušného ročníka. V tom prípade sa v nasledujúcom ročníku, ak to vyžaduje charakter predmetu pre nadväznosť učiva, začne neprebratým učivom predchádzajúceho ročníka a nie učivom toho ročníka, do ktorého žiak postúpil.

Z uvedeného vyplýva, že žiak s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím môže posledný ročník svojej školskej dochádzky ukončiť aj učivom nižšieho ročníka.

Obsah a ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Vyučujúci uplatňuje primeranosť nárokov na základe dispozícií žiaka, ktoré majú vplyv na prognózu jeho vývinu s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života.

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy pre jednotlivé ročníky, ktoré by bolo nutné splniť pre postup do ďalšieho ročníka.

Výchova a vzdelávanie žiaka s AU alebo PVP sa uskutočňuje podľa **individuálneho vzdelávacieho programu** (ďalej aj „IVP“), ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva.

6. ZAMERANIE ŠKOLY A PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

6.1 Vlastné zameranie školy

Pedagogická koncepcia školy sa zameriame na premenu existujúceho modelu výchovy a vzdelávania s cieľom zrealizovať zmeny z *tradičného vyučovania na aktívne učenia sa*. Inovácia vzdelávacieho procesu smerujeme k príprave na praktický život.

Vo výchovno-vzdelávacom procese uplatňujeme tvorivé a humanistické prvky výchovy a vzdelávania. Pedagogická koncepcia je orientovaná na rozvoj osobnosti žiaka s prihliadnutím na jeho druh a stupeň postihnutia. Zameriame sa na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiaka tak ako sú vymedzené v *kompetenčnom profile žiaka* pre príslušný stupeň mentálneho postihnutia a očakávame, že žiak po absolvovaní našej školy bude vedieť primerane svojmu postihnutiu preukázať vedomosti, zručnosti a schopnosti v praktickej činnosti tak, ako sú vymedzené vo Vzdelávacom programe – pre príslušný druh a stupeň postihnutia.

Strategické ciele pedagogickej koncepcie školy

Cieľ 1: Zvyšovať čitateľskú gramotnosť žiakov.

Cieľ 2: Zvyšovať finančnú gramotnosť žiakov.

Cieľ 3: Rozvíjať a vnímať citlivé vzťahy k ľuďom a prírode.

Cieľ 4: Rozvíjať manuálne zručnosti žiakov prostredníctvom tradičných ľudových remesiel.

Pri aktívnom učení sa žiakov je spôsob učenia rovnako dôležitý ako obsah toho, čo sa žiaci učia.

Procesy učenia sa žiakov závisia od profesionality učiteľa, ako vie tieto procesy riadiť:

- + vytvárať priaznivé podmienky na vyučovanie,
- + motivovať poznávanie,
- + aktivizovať myslenie,
- + vytvárať priaznivú sociálnu, emocionálnu a pracovnú klímu,
- + diagnostikovať žiaka,
- + riadiť procesy učenia sa žiakov – individualizovať ich z hľadiska času, tempa, hĺbky a miery pomoc
- + pedagogicky interpretovať obsah učebnej osnovy do učiva.

Základnými procesmi rozvoja osobnosti žiaka sú procesy personalizácie, kognitivizácie, socializácie.

Cieľom personálnej výchovy je seberealizácia žiaka a rozvíjanie vzťahov k sebe samému, aby žiak bol stále viac sám sebou. Žiak v procese kognitivizácie má sám riadiť svoje vzdelávanie a učiteľ má vystupovať len v roli pomocníka. Aktívny je žiak, učiteľ žiaka usmerňuje, dáva mu spätnú väzbu, povzbudzuje ho, prejavuje mu dôveru a pod. Cieľom sociálnej výchovy je rozvíjanie vzťahov k iným ľuďom, chápať ich, preberať sociálne roly. Proces socializácie je závislý od sociálnej interakcie. Zručnosti rozvíjané pomocou spolupráce sú vyššie, ako zručnosti dosahované samostatne.

Aby sa žiaci mohli a chceli aktívne učiť je potrebné vytvoriť podmienky a pravidlá:

- + môžu sa slobodne rozhodovať, majú možnosť výberu,
- + môžu postupovať pri učení podľa vlastného tempa,
- + môžu sa učiť to, čo ich zaujíma,
- + môžu byť tvoriví pri učení,
- + môžu sa učiť so spolužiakmi,
- + môžu sa pýtať, keď niečo nevedia bez obavy z ohrozenia,
- + môžu vyjadrovať nespokojnosť bez obavy z ohrozenia,
- + dôveruje sa im, ak sa im verí, že to dokážu,
- + majú skúsenosť, že môžu napraviť čo urobili zle a táto chyba sa nefixuje,
- + chyba pri učení nie je vina,
- + dáva sa im šanca byť úspešní,
- + očakávajú, že za prácu budú uznaní a ocenení,

- ✚ vedia, že sa im dáva možnosť sa to naučiť, až potom sa bude skúšať,
- ✚ majú dostatok času, aby sa to naučili, až potom sa bude skúšať,
- ✚ majú dostatok času, aby sa to naučili.,
- ✚ sú hodnotení vzhľadom k sebe a nie porovnávaní s inými,
- ✚ majú dostatok učebných zdrojov a pomôcok pri učení,
- ✚ učebné požiadavky sú primerané ich schopnostiam,
- ✚ vedia, že to, čo sa naučia, má pre nich význam a zmysel,
- ✚ spôsob učenia sa na vyučovaní je zaujímavý,
- ✚ vedia, čo sa od nich očakáva,
- ✚ vedia, ako, čo a kedy sa bude hodnotiť,
- ✚ vedia, čo sa naučili,
- ✚ na vyučovaní je dobrá sociálna klíma,
- ✚ ak prostredie v triede je estetické, čisté a podnetné.

6.2 Začlenenie prierezových tém.

Prierezové témy budeme realizovať ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Multikultúrna výchova sa dotýka medziľudských vzťahov, ktorej cieľom je chápanie a akceptácia iných kultúr a rozvoj medziľudskej tolerancie. Začlenená je do jednotlivých predmetov.

Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, ktorej cieľom je sebaopoznanie, sebaúcta, sebavzdelanie, pestovanie dobrých medziľudských vzťahov, prevencia sociálno-patologických javov.

Mediálna výchova rozvíja schopnosť zaobchádzať s rôznymi druhmi médií, selektívne využívať ich produkty.

Environmentálna výchova rozvíja spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia, posilňuje zodpovednosť k živým organizmom, k zdravému životnému štýlu, k prírodnému a kultúrnemu bohatstvu.

Dopravná výchova je zameraná na bezpečné správanie sa v rôznych situáciách cestnej premávky.

Ochrana života a zdravia je zameraná na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, pri pobyte v prírode, na zvládnutie ekologických havárií, dopravných nehôd, živelných pohrôm.

7. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia kvality zameriame na tri oblasti:

- a) Kontrola a hodnotenie žiakov
- b) Kontrola a hodnotenie zamestnancov školy
- c) Hodnotenie školy

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Na vzájomný vzťah učiteľa a žiakov má výrazný vplyv spôsob, akým učiteľ žiakov hodnotí. Hodnotenie žiaka v škole je „vyjadrenie faktu, mienky alebo postoja učiteľa žiakovi o jeho výkonoch, činoch a prejavovaných vlastnostiach na základe objektívnych kritérií a subjektívnych preferencií, ako aj na základe individuálnej alebo sociálnej vzťahovej normy“.

Pri hodnotení žiakov v špeciálnej škole učiteľa individuálne pristupujú k posudzovaniu výkonov a schopností žiakov vzhľadom na ich možnosti, mieru využitia vlastných potenciálov ale aj množstvo vynaloženej námahy pre dosiahnutie výkonu.

Učiteľia učia žiakov prijať hodnotenia tak pozitívne, ako aj negatívne, čo mu napomáha pri sebahodnotení vlastných možností a schopností, uvedomenie si vlastných chýb, ale hlavne správnosti a kvality vlastného výkonu. To je zároveň príležitosťou na emocionálny prejav pri posudzovaní vlastných výkonov a obrazom schopnosti objektívneho posudzovania vlastnej činnosti, postojov, názorov, pocitov, ktoré žiak má po ukončení činnosti a ktorá je hodnotená aj učiteľom. Hlavným zmyslom reálneho sebahodnotenia žiaka je, aby sa žiak naučil hodnotiť svet ale predovšetkým sám seba.

Každý človek túži byť úspešný, lebo úspešnosť robí človeka šťastným. A kto by nechcel byť šťastný? Účinky úspechu a uznania sú oveľa silnejšie, ako sa mnohí učiteľia domnievajú.

Ak žiak nie je pozitívne hodnotený, ocitá sa v bludnom kruhu a poľavuje v úsilí. Z uvedeného vyplýva pre učiteľa:

- + jasne formulovať úlohu – cieľ,
- + poskytnúť pomoc,
- + poskytnúť možnosť opravy,
- + dávať primerané úlohy – ciele,
- + pozitívne hodnotiť, nešetriť pochvalou,
- + hodnotiť ihneď po splnení úlohy – cieľa..

Hodnotenie, obzvlášť pozitívne, vedie žiakov k pokroku, žiaci si veria a tí ktorí si veria, zažívajú úspech.

Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je kontrola a hodnotenie výkonov žiaka v rámci všetkých činností, ktoré vykonáva. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Hodnotenie (kritériá úspešnosti) je uvedené nielen v ŠkVP ale je rozpracované aj v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Cieľom hodnotenia je:

- + poskytnúť žiakovi aj zákonnému zástupcovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky,
- + súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce a návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov,
- + pri hodnotení a klasifikácii žiakov vychádzame z toho, čo žiak vie a s jeho možnosťami a schopnosťami.

Cieľom hodnotenia je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii žiakov postupujeme podľa Metodických pokynov na hodnotenie žiakov:

- ✚ Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.
- ✚ Metodický pokyn č. 31/2011 na hodnotenie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ICSED -1.

Hodnotenie žiakov:

variant A - I. stupeň hodnotíme známku(klasifikáciou známku piatimi stupňami)

II. stupeň klasifikácia známku, nehodnotí sa predmet: etická výchova, (žiaci ho absolvujú alebo neabsolvujú).

variant B - všetky ročníky hodnotíme známku, nehodnotí sa predmet: etická výchova (žiaci ho absolvujú alebo neabsolvujú).

variant C - všetky ročníky hodnotíme známku nehodnotí sa predmet: etická výchova (žiaci ho absolvujú alebo neabsolvujú).

triedy pre žiakov s autizmom s MP - všetky ročníky hodnotíme známku, nehodnotí sa predmet: etická výchova (žiaci ho absolvujú alebo neabsolvujú).

Žiaci sa v čase vyučovania riadia školskými pravidlami, ktoré sú stanovené vnútorným predpisom školy – Školským poriadkom. So školským poriadkom sú zákonný zástupcovia oboznámení na začiatku školského roka na ZRR. Zákonným zástupcom žiakov je verejne prístupný na webovom sídle školy / sekcia škola/dokumenty školy a je vyvesený na chodbe školy.

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Na hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov sa používajú tieto metódy:

- + pozorovanie (hospitácie) ,
- + rozhovor,
- + výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, a pod.) ,
- + hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorba učebných pomôcok, pracovných listov, mimoškolská činnosť, tvorivosť a flexibilita ,
- + hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov manažmentom školy ,
- + vedenie SZŠ s VJM má vytvorený systém kontroly a hodnotenia zamestnancov, s ktorým sú zamestnanci oboznámení.

Raz ročne je vykonaný hodnotiaci rozhovor zamestnanca s nadriadeným zamestnancom. Zamestnanec si pripraví stručné sebahodnotenie a predstavy o svojom ďalšom pracovnom smerovaní prostredníctvom sebahodnotiaceho hárku. Hodnotiteľ vyhodnotí na základe sebahodnotenia zamestnanca a podľa kritérií dohodnutej hodnotiacej škály: základné kompetencie pracovného výkonu, významné kvantitatívne ukazovatele pracovného výkonu, významné kompetencie prejavované vo výchovno-vzdelávacom procese, významné kompetencie prejavované v mimo vyučovacích činnostiach. Záverečné hodnotenie je určené z aritmetického priemeru jednotlivých koeficientov. Pedagogický zamestnanec môže dosiahnuť hodnotenie:

- + mimoriadne dobré výsledky ,
- + veľmi dobré výsledky,
- + štandardné výsledky,
- + čiastočne vyhovujúce výsledky,
- + nevyhovujúce výsledky.

Vnútorý systém hodnotenia školy :

Pravidelne monitorujeme:

- + súčasný vzdelávací program školy,
- + podmienky na vzdelávanie ,
- + spokojnosť s vedením školy, s pedagogickými a ostatnými zamestnancami školy ,
- + priebeh vzdelávania – vyučovací proces, metódy a formy vyučovania ,
- + učebné pomôcky a miera ich využitia ,
- + pedagogická diagnostika ,
- + výsledky vzdelávania ,
- + kvalita výchovno-vzdelávacej práce a riadenie výchovno-vzdelávacieho procesu,

- ✚ úroveň výsledkov práce školy,
- ✚ úspešnosť žiakov po absolvovaní školy ,
- ✚ prostredie – klímu triedy a školy,
- ✚ vzťah školy a verejnosti ,
- ✚ využitie priestorov školy ,

Kritériom pre nás je:

- ✚ kvalita výsledkov ,
- ✚ spokojnosť žiakov, rodičov a zamestnancov ,
- ✚ SWOT analýza .

Silné stránky školy:

- ✚ vybavenie školy počítačovou technikou,
- ✚ snaha a ochota ped. zamestnancov školy prijímať zmeny a pracovať na sebe,
- ✚ široká ponuka záujmových krúžkov,
- ✚ kladné vzťahy v rovine učiteľ-žiak,
- ✚ asistent učiteľa - spolupráca s organizáciami,
- ✚ školská knižnica, vlastné priestory,
- ✚ stabilný kolektív kvalifikovaných PZ,
- ✚ uplatňovanie princípov demokracie a humanizmu v procese riadenia ,
- ✚ záujmová a mimoškolská činnosť žiakov, pestrá ponuka záujmových útvarov,
- ✚ neustále zvyšovanie IKT gramotnosti vyučujúcich ,
- ✚ výdajná školská jedáleň –poskytované dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom žiaka ohrozeného sociálnym prostredím ,
- ✚ uplatňovanie moderných trendov výučby, ktoré podporujú samostatnosť a tvorivosť ,
- ✚ kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov ,
- ✚ pomoc asistentov učiteľa pre zdravotne znevýhodnené deti
- ✚ vytváranie pozitívnej atmosféry na vyučovaní, priaznivá edukačná klíma ,
- ✚ individuálny prístup k žiakom, individuálne vzdelávanie ,
- ✚ rozvoj webovej stránky školy.

Slabé stránky školy :

- ✚ nedostatočný záujem rodičov o prospech a ďalšie vzdelávanie svojich deti,
- ✚ materiálne zabezpečenie dielní,
- ✚ absencia spoločensky prijateľných a reálnych životných cieľov žiakov,
- ✚ sociálne zázemie žiakov, spolupráca s rodinou,
- ✚ nezáujem a demotivácia žiakov pri získavaní nových vedomostí a zručnosť.

Príležitosti

- ✚ psychologické tréningy pedagógov s cieľom zvládnuť záťažové a stresové situácie,
- ✚ zvyšovanie odbornej kvalifikácie pedagógov,
- ✚ organizácia aktivít s cieľom zapojiť do života školy aj rodinných príslušníkov žiakov - obnova zariadenia školy a technického stavu budovy školy,
- ✚ sponzorské dary, projektové aktivity, granty,
- ✚ rozvíjanie kompetencií pedagógov v oblasti IKT a v oblasti projektového a kooperatívneho vyučovania,
- ✚ prezentácia školy na verejnosti.

Riziká

- ✚ predsudky intaktnej spoločnosti voči žiakom školy,
- ✚ integrácia žiakov s MP do bežných škôl,
- ✚ umožnenie žiakom a ich rodičom slobodnú voľbu školy ,
- ✚ nezáujem a demotivácia žiakov pri získavaní nových poznatkov a nadobúdaní nových kompetencií,
- ✚ dochádzka niektorých žiakov do školy.

8. OBSAH VZDELÁVANIA

Obsah vzdelávania je súčasťou školského vzdelávacieho programu a tvorí jeho prílohu. Vymedzuje výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu v jednotlivých postupných ročníkoch pre každý predmet. Plní funkciu programovú, orientačnú a normatívnu.

Obsah vzdelávania ako pedagogický dokument vymedzuje didaktickú koncepciu obsahu vzdelávania v jednotlivých vyučovacích predmetoch. Obsah vzdelávania vyučovacieho predmetu sa odvodzuje od profilu absolventa ŠkVP a obsahu vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu.

Obsah vzdelávania v ŠkVP:

- ✚ je vypracovaný pre všetky vyučovacie predmety ,
- ✚ je vypracovaný tak, aby podľa neho mohli učiť všetci učitelia daného vyučovacieho predmetu,
- ✚ má jednotný formát spracovania.

Obsah vzdelávania vyučovacieho predmetu má tieto časti:

- ✚ záhlavie – názov predmetu, vzdelávacia oblasť, časový rozsah výučby, názov VP, názov ŠkVP, ročník v ktorom sa vyučuje, stupeň vzdelania, vyučovací jazyk,
- ✚ charakteristiku vyučovacieho predmetu,
- ✚ ciele vyučovacieho predmetu,
- ✚ výchovné a vzdelávacie stratégie,
- ✚ učebné zdroje ,
- ✚ obsah vzdelávania (učivo).

9. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje predstavujú zdroj informácií pre žiakov, cestu ich motivácie, získavania, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov. Učebnými zdrojmi môžu byť rôzne učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.

Učebné zdroje uvedené v štátnom vzdelávacom programe sú doplnené podľa potrieb a špecifik žiakov, ich schopností a možností.

Všetky potrebné učebné zdroje sú uvedené v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu.

Všeobecne sú učebné zdroje jednotlivých vyučovacích predmetov rozdelené podľa účelu a spôsobu práce na:

- ✚ auditívne (sluchové): napr. magnetofón, gramofón, rozhlasový prijímač, CD a DVD disk, počítačový program ,
- ✚ vizuálne (zrakové): napr. učebnica, zošit, návod, tabuľka, fotografia, výkres, projekt, nástenný obraz, schéma, mapa, priesvitka, diapozitívy, obraz, spätný projektor, diapojektor, dataprojektor ,
- ✚ taktilné(hmatové): napr. modely, reálie ,
- ✚ audiovizuálne (zvukovo-zrakové): napr. televízor, film, videozáznam, video a DVD technika,
- ✚ zariadenia na reprodukciu textov a obrazov: kopírovacie stroje, skener, tlačiareň ,
- ✚ masovokomunikačné prostriedky: verejná alebo školská televízia, rozhlas ,
- ✚ výpočtová technika: počítače, počítačové siete .

Používanie učebných zdrojov vo vyučovacom procese súvisí s didaktickou zásadou názornosti, vytvárania presnejších predstáv, pojmov. Predstavujú zdroj informácií a vytvárania zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov. Majú funkciu motivačnú, spätno - väzbovú, informačnú, precvičovaciu, aplikačnú a kontrolnú.

10. POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV

Kontinuálne vzdelávanie zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilosti. V našej škole ho vnímame ako prirodzenú súčasť celoživotného vzdelávania. Cieľom kontinuálneho vzdelávania je udržiavanie, obnovovanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie profesijných kompetencií potrebných pre výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti. Optimálne nastavené požiadavky na kontinuálne vzdelávanie môžu škole pomôcť v napredovaní v oblastiach využívania aktivizujúcich metód vo výchove a vzdelávaní zdravotne znevýhodnených žiakov a zabezpečujú odborný rast pedagogických a odborných zamestnancov ŠZŠ s VJM v Rimavskej Sobotě.

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie vyplývajú zo zaradenia pedagogických a odborných zamestnancov do jednotlivých kariérnych stupňov. Dominantnou úlohou našej školy je v prvom rade rešpektovanie záujmov školy (vyplýva z koncepcie rozvoja školy), možností školy (vyplýva zo schváleného rozpočtu školy) a možností, záujmami a potrebami jednotlivých zamestnancov.

Pedagogickí zamestnanci si rozširujú svoje kompetencie a zručnosti podľa plánu kontinuálneho vzdelávania.

Školský vzdelávací program bol aktualizovaný a jednohlasne schválený na pedagogickej rade dňa **22.06.2016** a Radou školy **18.10.2016**.

V Rimavskej Sobotě, 22.06.2016

PaedDr. Iveta Tóthová – riaditeľka školy

**Menný zoznam zamestnancov kt. brali na vedomie aktualizovaný školský vzdelávací program
ŠZŠ s VJM v Rimavskej Sobote na pedagogickej rade, dňa 22.06.2016**

Por.č.	Priezvisko a meno	Podpis
1.	Tóthová Iveta, PaedDr.	
2.	Agócs Peter, Bc.	
3.	Agócssová Elvira, Mgr.	
4.	Bálintová Marcela, Mgr.	
5.	Bartók Patrícia, PaedDr.	
6.	Csank Jozef, Mgr.	
7.	Csépeová Beáta, Mgr.	
8.	Czakó Štefan	
9.	Czókolyová Agnesa, Mgr.	
10.	Danyi Ladislav	
11.	Figeiová Karolína, Mgr., Bc.	
12.	Gálová Agnesa, Mgr.	
13.	Gálová Eva, Mgr.	
14.	Genská Pelle Adriena, Bc.	
15.	Killnerová Judita, Mgr.	
16.	Kováčová Tímea, Mgr.	
17.	Molnárová Nora	
18.	Nagyová Eva, Bc.	
19.	Németh Anikó, Mgr.	
20.	Páková Mária, Bc.	
21.	Simonová Mária, Mgr.	
22.	Simonová Mária	
23.	Šťavinová Indrid, PaedDr.	
24.	Styavinová Csilla, PaedDr.	
25.	Tiffingerová Kornélia, PaedDr.	
26.	Tóth Ľudovít, Ing.	
27.	Viróková Andrea, Mgr.	

V Rimavskej Sobote, 22.06.2016

PaedDr. Iveta Tóthová - riaditeľka školy